

РЕЦЕНЗИЯ

По: конкурса за **ДОЦЕНТ** към катедра „Ветеринарна хирургия“ по област на висше образование **6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина и научна специалност Ветеринарна хирургия** за нуждите на **Ветеринарномедицински факултет при Тракийски Университет, гр. Стара Загора, обявен в ДВ бр. 23/17.03.2017 година, с единствен кандидат ас. д-р Светозар Желев Кръстев, д-р.**

Изготвил рецензията: проф. д-р **ИВАН БОРИСОВ ИВАНОВ**, ръководител катедра „Ветеринарна хирургия“ при **ВМФ на Тракийски университет – Стара Загора, област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина и научна специалност Ветеринарна хирургия, определен за член на научно жури със заповед № 940 от 19.04.2017 год. на Ректора на Тракийски Университет, гр. Стара Загора.**

Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Ветеринарна хирургия“ на **ВМФ при Тракийския университет. По обявения конкурс за академичната длъжност „Доцент“, документи е подал един кандидат – ас. д-р Светозар Желев Кръстев, д-р от катедра „Ветеринарна хирургия“ на Ветеринарномедицински факултет при Тракийски Университет в гр. Стара Загора. В молбата си съгласно чл. 80, ал. 1 от ПРАСТрУ кандидата посочва и представя 15 броя документи.**

Биографични данни

Светозар Желев Кръстев е роден на 18.10.1973 год : Средното си образование завършва в техникума по Ветеринарна медицина „Иван П. Павлов“ в гр. Стара Загора през 1992 година. През 1998 година завършва Ветеринарномедицинския факултет на Тракийския университет в гр. Стара Загора, като получава квалификационната степен „Магистър - ветеринарен лекар“. От 1999 година до 2001 година работи, като преподавател по ветеринарна хирургия в техникума по Ветеринарна медицина в гр. Стара Загора.

Научно-преподавателският стаж на д-р Кръстев започва в катедра „Ветеринарна хирургия с клиника“ на **ВМФ при Тракийски университет гр. Стара Загора през месец Юли 2001 год. като асистент.**

Последователно израства в старши асистент през 2005 година и главен асистент през 2008 година. След приемането и обнародването на ЗРАСРБ от 2015 год. е преаназначен на длъжност асистент.

Защитил е дисертация на тема „Клинико-експериментални проучвания върху Рецидивирацията увеит при конете и Увеита при кучета“ през 2016 година и придобива образователна и научна степен „Доктор“. От 2017 година съгласно решение на ФС участва в провеждането на лекционните курсове по две от учебните дисциплини преподавани в катедрата – Пропедевтика на хирургическите заболявания и Хирургия на конете. Доктор Кръстев е представил и документи за придобити допълнителни умения и компетентности по „Английски език“, „Педагогика“, „Правоспособност за извършване на диагностични дейности с рентгенова апаратура“, „Защита и хуманно отношение към опитни животни, използвани за научни и образователни цели“ и други. Семеен е и има две дъщери.

Сред посочените документи д-р Светозар Кръстев представя още: диплома за висше образование и диплома за образователната и научна степен „Доктор“, които са нотариално заверени, както и 7 броя сертификати за участия в семинари и курсове. Представено е и удостоверение за членство в Българския ветеринарен съюз.

Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност „Доцент“

За участие в конкурса ас. д-р Кръстев е представил съответните документи и доказателствен материал, от които е видно, че той е изпълнил критериите за заемане на академичната длъжност „Доцент“, посочени в Приложение 8.2 от ПРАСТрУ.

Кандидата в конкурса за доцент към приложените документи прилага списък в който са включени **26 научни труда**, от които **23 научни публикации**, **1 дисертация** и **1 автореферат** от дисертацията за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“. Извън тази научна продукция е представено още и „**Ръководство за упражнения по ветеринарна хирургия, рентгенология и физиотерапия**“.

Основната научноизследователска дейност на д-р Кръстев е насочена в областите на ветеринарната офталмология и фармакокинетика, експерименталната костна патология и туморната патология. Изследванията в областта на ветеринарната офталмология и фармакокинетика са извършени в катедрата по „Ветеринарна хирургия“, и секцията по „Фармакология, токсикология и обща терапия“ под вещото ръководство на доц. Галина Симеонова, д-р и проф. Анелия Харитова, д-р. Израз на всичко това е успешно защитената дисертация на д-р Светозар Кръстев през 2016 година, която също е в областта на ветеринарната офталмология.

От посочените в приложения списък 26 научни труда първите четири № 1 (дисертация), № 1 А (автореферат) и трудовете с №№ 2, 3, и 4 са във връзка с дисертацията за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“.

Представените научните трудове извън дисертацията до настоящия момент са **21 броя**. Всички научни трудове са отпечатани и представени към материалите по процедурата.

Имайки в предвид всичко това, съгласно направената равностметка в същност на **рецензиране подлежат 21 научни труда**. В тези научни трудове не е включено **Ръководството за упражнения по ветеринарна хирургия, рентгенология и физиотерапия (26)**.

Преценявам, че именно тези публикации имат структурата на научни трудове, съдържат, както теоретични елементи, така и полезна информация за ветеринарномедицинската практика в областите на ветеринарната офталмология, ортопедия и онкология, които заслужават да бъдат рецензирани.

От тях **11 броя** са публикувани в научни списания у нас (№№ 5, 6, 7, 13, 15, 17, 19, 20, 22, 23 и 25) и **3 броя** са отпечатани в сборници от научни конференции (№№ 2, 3, 21).

От всички представени за рецензиране публикации само **3 са самостоятелни** (№№ 3; 13; и 25).

В осем от публикациите д-р Кръстев е **водещ автор** (№№ 2; 3; 13; 15; 18; 22; 23 и 25), **втори автор** е в 9 броя от публикациите подлежащи на рецензиране (№№ 4; 6; 7; 8; 9; 14; 16; 17; и 21), а **трети и следващ автор** е в 8 публикации (№№ 5; 10; 11; 12; 19; 20; 24 и 25).

От така представените научни публикации **7 брой са отпечатани в чуждестранни научни списания с импакт фактор** (№№ 4; 8; 9; 12; 16; 18 и 24), **3 броя са отпечатани в списания без импакт фактор в чужбина**(№№ 10; 11 и 14), **11 броя са отпечатани в списания у нас** (№№ 5-7; 13; 15; 17; 19-23 и 25) и 3 броя са публикувани в сборници от научни конференции, конгреси и симпозиуми (№№ 2; 3 и 21).

Израз на наукометричните показатели на д-р Светозар Кръстев са публикациите в следните чуждестранни списания с импакт фактор:

Revue de Medicine Veterinaire – 2 броя (№ 8 и № 24);

Vet. Rec. Commun – 1 брой (№ 4);

Turk. J. Vet. Anim. Sci. – 1 брой (№ 9);

Journal of Veterinary Pharmacology and Therapeutics – 1 брой (№ 12);

Current Eye Research – 1 брой (№ 16);

Drug Development and Industrial Pharmacy - 1 брой (№ 18).

В чуждестранни списания без импакт фактор са отпечатани 3 научни труда :

Comp. Cin. Pathol – 2 броя (№ 10 и №11);

Journal of Veterinary Pharmacology and Therapeutics.– 1 брой (№ 14).

В български списания на английски език са публикувани следните 11 научни трудове:

Bulgarian Journal of Veterinary Medicine – 5 броя (№№ 5, 7, 15, 17, 20);

Trakia Journal of Sciences – 4 броя (№ № 6, 13, 22, 23);

Journal of Medical and Dental Practice – 1 брой (№13) ;

Science & Technologies - 1 брой (№3).

В списания на български език са публикувани само два научни труда:

Ветеринарна медицина – 1 брой (№ 19);

Ветеринарна практика - 1 брой (№25).

От представената справка се вижда, че седем от предложените за рецензиране научни статии са отпечатани в чуждестранни списания с импакт фактор (№№ 4; 8; 9; 12; 16; 18 и 24), като **общият импакт фактор е 6,091, а индивидуалният импакт фактор** на кандидата по процедурата е – 1,597. На една от публикациите с импакт фактор (18) кандидата за доцент е водещ автор. Едната от публикациите с импакт фактор (№ 4) е от представените научни трудове свързани с дисертацията за получаване на образователната и научна степен „Доктор“.

Д-р Светозар Кръстев в представените документи посочва 10 научни труда, които имат общо 30 **цитирания**. От цитираните научни трудове в 1 от тях той е **водещ автор**. Цитиранията са от 28 чуждестранни и 2 български автора. **Общият импакт фактор от цитиранията е 31,996, а индивидуалният импакт фактор от цитиранията е 6,842.** Висока оценка заслужава цитирането на научен труд № 12 в учебника Equine Infectious Diseases, 2013 година.

За почти 16 годишният си научен и преподавателски стаж д-р Светозар Кръстев е работил в **сътрудничество с повече от 15 хабилитирани съавтори**. От тях се открояват имената на проф. Михаил Паскалев – 8; проф. Анелия Харитова - 6; доц. Галина Симеонова - 5 и доц. Николай Горанов – 4 съавторства. Две от публикациите (№№ 16 и 17) са в сътрудничество с **чуждестранни автори** – J. Fink –Gremmels, R. и Santos, J. Schrickx.

Оценка на научните трудове.

Подлежащите на рецензиране научни трудове на д-р Светозар Кръстев за заемане на академичната длъжност "Доцент" **решават важни научни проблеми и правят съществени приноси** в областите на ветеринарната хирургия, ветеринарната офталмология, костната и туморната патология при дребните животни и конете и някои други научни области на ветеринарната медицина. Тези научни трудове са резултат от шестнадесетгодишните проучвания, преподавателска и клинична дейност на д-р Кръстев. Изследванията са проведени със съвременни офталмологични, фармакокинетични, цитологични, експериментални и статистически методи, поради което и получените резултати и **направените изводи са обективни и достоверни.**

Научните трудове подлежащи на рецензиране могат да се групират в следните основни направления:

- А. Клинична и експериментална костна патология.
- Б. Офталмология и фармакокинетика.
- В. Туморна патология.
- Г. Клинични случаи.
- Д. Други.

А/ По първото научно направление „Клинична и експериментална костна патология“ са публикувани 7 научни труда (№№ 5-11). На всички тези публикации водещ автор е проф. д-р Михаил Паскалев, а д-р Кръстев е втори и следващ автор.

В това научно направление са направени оригинални научни приноси по отношение на нормалното костно зарастване при експериментални фрактури на костите при кучета - научен труд (№ 6). Проучени са механизмите на направляваната костна регенерация и промените в костните маркери имащи отношение към зарастването на костите - научни трудове (№№ 7, 8, 9). Установено е, че вредните ефекти от липидното перокислиение по време на зарастването на фрактурите може да бъдат намалени след приложението на антиоксиданта вит. Е, което е свързано и с по-добри рентгенологично установими показатели за костно зарастване научен труд (№ 10). Разработена е методика и е доказан положителен лечебен ефект след приложението на терапевтичен ултразвук при зарастването на тръбестите кости при кучета - научен труд (№ 11).

Б/ По второто научно направление „Офталмология и фармакокинетика“ са публикувани също 7 научни труда (№№ 12-18). От тези научни трудове 3 са с импакт фактор (№№ 12, 16 и 18). На един от тях (№ 18), който също е с импакт фактор 1.494, д-р Кръстев е водещ автор. По това научно направление е успешно защитена от кандидата по конкурса дисертация за присъждане на образователната и научна степен "Доктор", която е основен аргумент и необходимост за разкриването на конкурс за заемането на академичната длъжност "Доцент".

В тези научни трудове са отразени резултатите от проучването на фармакокинетиката на някои антибиотици, като тобрамицин, гентамицин, енрофлоксацин, въведени по различни начини подкожно, мускулно, венозно или под формата на очни капки при зайци, кучета и коне. Като оригинални приноси изключително високо оценявам резултатите свързани с проникването на различните антибиотици в камерната течност на окото, разпределението им в различните очни структури и начина им на елиминиране.

В/ Третото научно направление „Туморна патология“ включва научните изследвания и резултати от 2 научни публикации (№ 19 и №20). В тези научни трудове са представени резултатите от разпространението на епителните, меланоцитните и мезенхимните тумори на кожата и меките тъкани при кучето за период от 10 години. В научен труд № 19 е описана техника за бърза цитологична диагностика на туморите при животните за компания, като в детайли е отразен начина за извършването на тънкоитлената аспирационна биопсия при повърхностни палпируеми лезии и при дълбоки непалпируеми новообразувания. Този научен труд е обзорен, но ценен за практикуващите ветеринарни лекари, поради това, че се предлага слабо инвазивен и надежден диагностичен метод за отdeferенцирането на тъканните изменения.

Г/ По четвъртото научно направление „Клинични случаи“ кандидата в конкурс за „Доцент“ е представил 3 научни труда (№№ 21, 22 и 23) на два от които д-р Кръстев е водещ автор. Последните два са отпечатани в Trakia Journal of Sciences. В тези публикации са описани клинични пациенти с кожен хистиоцитом, вертебрален остеомиелит при куче причинен от *Candida albicans* и краниомандибуларна остеопатия при Българско овчарско куче. Тази група научни трудове са с важно клинично значение. Направените в тях заключения имат **практическо приложен характер** и те допринасят за обогатяването на клиничната ветеринарномедицинска практика.

Д/ В раздела други публикации са включени два научни труд (№ 24 и № 25) свързани с разпространението на Ерлихиозата по кучетата в Южна България и етиологията, патогенезата, клиниката и лечението на Рецидивирация увеит при конете. Втората научна статия под № 25 приемам като научно популярна.

Съвместните публикации на д-р Светозар Кръстев с научни специалисти от различни научни специалности (фармаколози, микробиолози, инфекционисти, патолози и генетици) са **показателен факт за неговия широкоспектърен научен интерес.**

На базата на публикуваните научни трудове се правят следните по-важни приноси:

I. Оригинални приноси:

. Възпроизведен е Рецидивиращ увеит при конете, проучени са патогенетичните механизми при неговото развитие на базата на изследванията на важни имунологични показатели, като IL-17, установени са увеитогените агенти на заболяването (научни трудове №№ 2, 3, и 4).

. Проучени са процесите на нормалното костно зарастване при експериментални фрактури на кучета и взаимовръзката между маркерите на костното формиране и костната резорбция (научни трудове № № 6, 7, 8 и 9).

. Проучена е фармакокинетиката на антибиотиците тобрамицин, гентамицин, енрофлоксацин, ципрофлоксацин и ломефлоксацин прилагани по различни начини – подкожно, мускулно, венозно или под формата на очни капки при зайци, кучета и коне, проникването им в различните очни структури и отделянето от организма (научни трудове № № 12, 18).

Приемам тези приноси като **оригинални с фундаментален характер и важно клинично значение.**

II. Потвърдителни приноси с приложен характер:

. На базата на проведените експериментални изследвания е потвърден автоимунния характер на Рецидивирация увеит при конете (научен труд № 4).

. Потвърдено е, че факолитичният, идиопатичният и ерлихиозният увеит протичат с характерните за хронично имунно-медиаторно възпаление и морфологични изменения в увеалния тракт и ретината (научен труд № 1).

. Установено е, че костните автотрансплантати приложени при костни фрактури показват много добри резултати, като стимулират остеогенезата, а ксенотрансплантатите под формата на гранули не са подходящи за стимулиране на остеогенезата при нефиксирани сегментни диафизарни улнарни дефекти при кучето (научен труд № 7).

Тази група приноси са с важно значение за ветеринарната офталмология и костна патология.

Учебно-преподавателска дейност.

Научно-преподавателският стаж на д-р Светозар Кръстев в катедрата по Ветеринарна хирургия е 16 години. През този период от време той е провеждал упражнения по следните учебни дисциплини: Обща хирургия, Оперативна хирургия, Радиология, Пропедевтика с клинична лаборатория, Анестезиология и спешна медицина, Незаразни болести по животните за компания, Незаразни болести по продуктивните животни, Незаразни болести по еднокопитните животни, Стадна диагностика, Ветеринарна стоматология, Офталмохирургия и Специална хирургия. Участвал е и в провеждането на клинични занятия и подвижни клиники. Провежда практически изпити по всички учебни дисциплини преподавани в катедрата.

Д-р Кръстев **участва** в актуализирането на учебната програма по Обща хирургия. Значителен е неговият **принос** за разработването на изпитни тестове по учебните дисциплини преподавани в катедрата.

Той е съавтор на „Ръководство за упражнения по ветеринарна хирургия, рентгенология и физиотерапия“ (научен труд № 26) и е **самостоятелен автор** на раздела „Хирургия на коня“. Ръководството е, съобразено с учебната програма, утвърдено е от ФС на ВМФ. То е с високо качество и е търсено и използвано, както от студентите по ветеринарна медицина, така и от практикуващите ветеринарни лекари.

Участия в научни проекти.

През периода от 2002 до 2015 година д-р Кръстев е участвал в реализирането на 10 научно-изследователски проекта, като по-голямата част от научните му публикации са свързани с тези изследвания.

Бележки, препоръки и достойнства върху цялостната научна продукция и учебна дейност на д-р Светозар Кръстев.

Бележки:

Сравнително малък е броят на научните трудове в които д-р Кръстев е самостоятелен автор. Въздържам се от висока оценка на научен труд № 20, авторският колектив на които се състои от 12 съавтори. Препоръчам на кандидата по процедурата за „Доцент“ в бъдещата си научно-изследователска дейност да се въздържа от такъв род публикации.

Като недостатък в работата, на д-р Кръстев си позволявам да посоча и някои организационни пропуски при работата му в Университетския Клинично Диагностичен Комплекс.

Препоръки: Реално отчитайки по-достойнство постиженията на д-р Светозар Кръстев в научната и клинична ветеринарномедицинска хирургична дейност си позволявам да му препоръчам да продължава да работи със същият ентузиазъм за утвърждаването на авторитета на катедрата по „Ветеринарна хирургия“ и УКДК, както и да подпомага по-младите асистенти в тяхното научно и клинично развитие.

Достойнства: Считаю, че д-р Кръстев е **утвърден специалист клиницист, хирург и офталмолог**. Той е разпознаваем не само в научните среди, но и сред голяма част от стопаните на домашни любимци, поради което е и **търсен специалист и консултант от практикуващите ветеринарни лекари**. Участвал е в редица научни

конгреси, симпозиуми и конференции, където изнася лекции и доклади в областта на ветеринарната офталмология..

Като цяло **оценявам ПОЛОЖИТЕЛНО личните и професионални качества и достойнства** на кандидата за доцент д-р Светозар Желев Кръстев.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

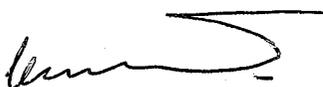
Представената ми научна продукция на кандидата в конкурса за **“ДОЦЕНТ”** д-р Светозар Желев Кръстев **отговаря на изискванията** посочени в ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав в Тракийски университет.

Мотиви

- Достатъчен научнопреподавателски стаж (16 години).
- Дисертационен труд и присъдена образователна и научна степен “Доктор”.
- Написване и издаване на ръководство.
- Добра теоритична осведоменост.
- Допринесъл е за обогатяването на знанията и клиничния опит в областите на ветеринарната офталмология, ортопедия и онкология, както и за развитието и утвърждаването на Университетския Клинико Диагностичен Комплекс при ВМФ на Тракийски Университет.
- Достатъчни по обем научни изследвания в различни насоки покриващи препоръчителните критерии за оценяване на кандидатури за получаване на научни степени и длъжности по ветеринарна медицина.
- Широк тематичен обхват на научна и клинична дейност.
- Високо квалифициран и утвърден специалист в своята научна област
- С една част от научните си трудове прави оригинални приноси в областите на ветеринарномедицинската офталмология, фармакокинетика, ортопедия и онкология.
- Автор е на научните трудове отпечатани в чуждестранни списания.
- Има научни статии с импакт фактор.
- Висока цитируемост у нас и в чужбина.

Наукометричните показатели, **отговарящи напълно на количествените и качествени критериите за заемане на академичната длъжност “ДОЦЕНТ” във ВМФ на Тракийския Университет (Посочени в приложение 8.2)**, направеният анализ, комплексната оценка и посочените научни факти убедително доказват, че д-р **Светозар Желев Кръстев** двм е изграден специалист и преподавател със значителен клиничен, педагогичен и научен опит, който има съществени научни приноси. Комплексната ми оценка е **ПОЛОЖИТЕЛНА** и всички това ми дава основание **да препоръчам на Уважаемите членове на Научното жури да оценят по достойнство научната продукция, учебната и клинична дейност, както и личните качества на д-р Светозар Желев Кръстев и предложат на ФС на ВМФ да му присъди академичната длъжност “ДОЦЕНТ” за нуждите на катедра “Ветеринарна хирургия”, при Ветеринарномедицински факултет на Тракийски Университет - Стара Загора, по област на висше образование „6. Аграрни науки и ветеринарна медицина“, професионално направление „6.4. Ветеринарна медицина“ и научна специалност „Ветеринарна хирургия“.**

12.07 2017 год.
гр. Ст. Загора

Рецензент:
/проф. д-р Иван Борисов Иванов, двмн/